

**ENERGIE
REGIO
NOORD
HOLLAND**

Ondersteuningsaanbod Raamovereenkomst Ondersteuning uitvoering RES

18 juni 2026

12:00 – 13:00

Wie zijn wij?

Dion Glastra

Adviseur / projectleider
Ruimte, economie en energietransitie

dion.glastra@haskoning.com

Casper Hopman

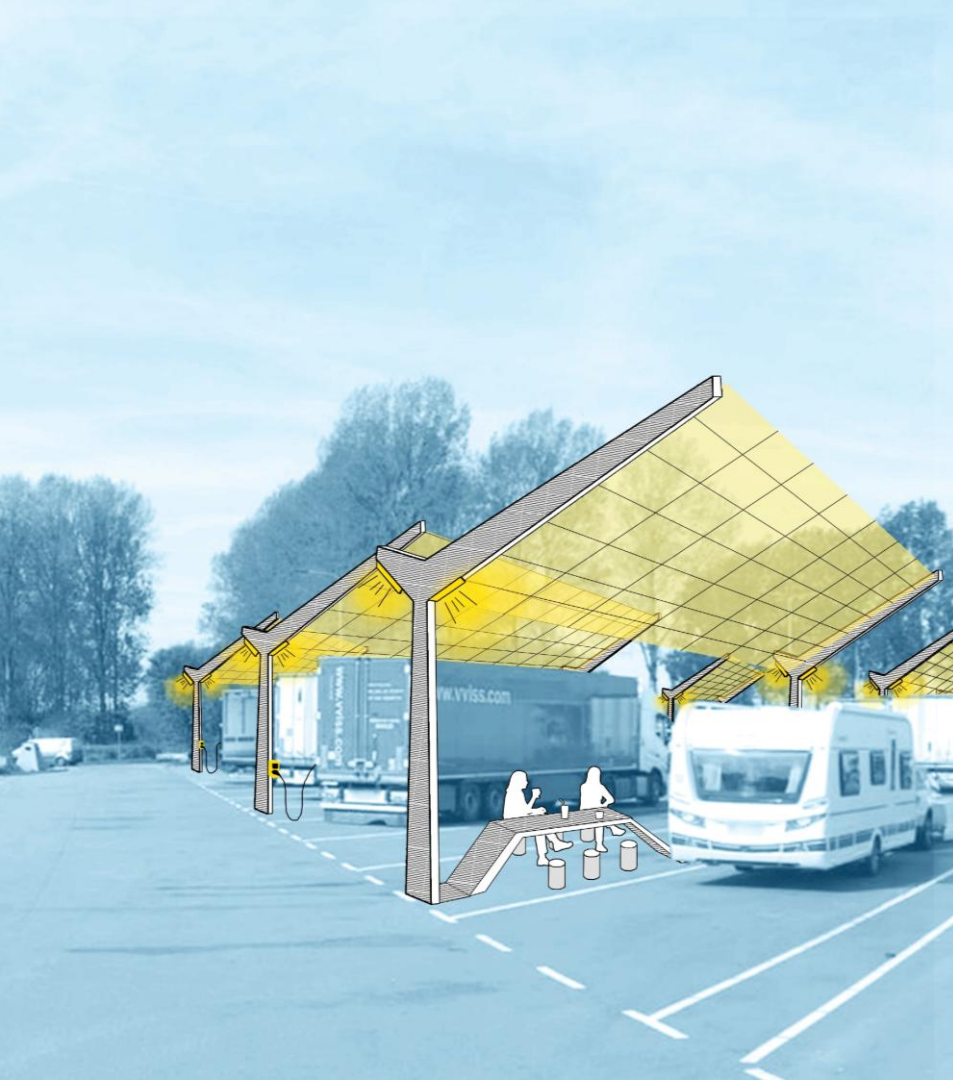
Manager Fysiek Domein

casper.hopman@bmc.nl

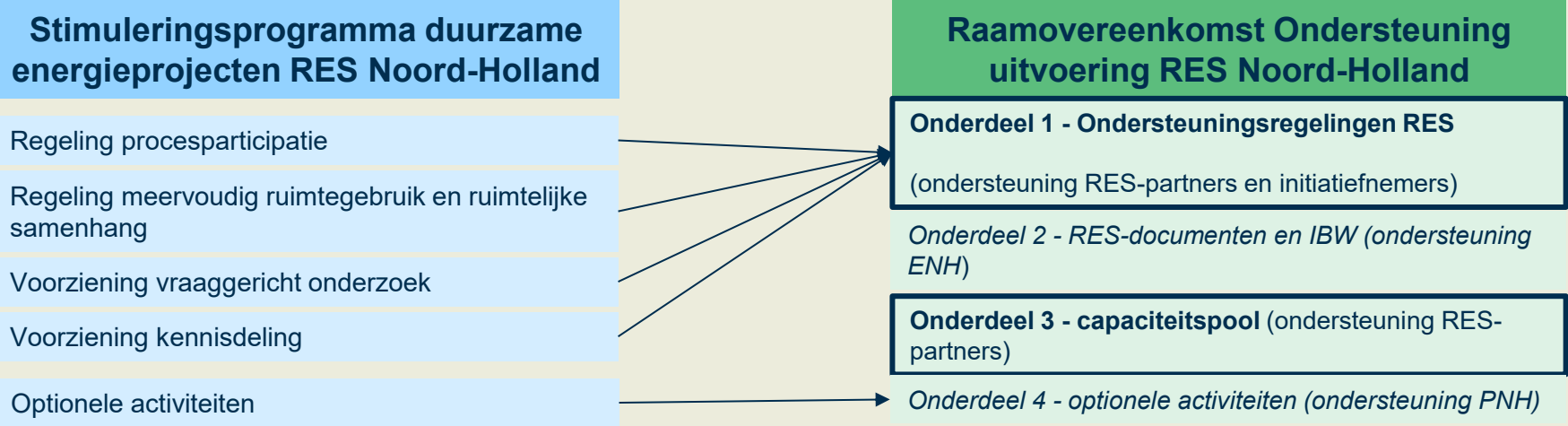
Inhoud

1. **Wie zijn wij?**
2. **De Raamovereenkomst**
Ondersteuning uitvoering RES
3. **Ondersteuningsaanbod: onderzoek en advies**
4. **Ondersteuningsaanbod: capaciteit**
5. **Ondersteuningsproces**
6. **Praktijkvoorbeelden**
7. **Voorbeeld: Procesplaat procesparticipatie**

Waar komen we vandaan?

Per 1 maart 2026 is het nieuwe ondersteuningsaanbod ingegaan, voortbouwend op het Stimuleringsprogramma duurzame energieprojecten RES Noord-Holland (april 2022 – maart 2026).

Raamovereenkomst Ondersteuning uitvoering RES

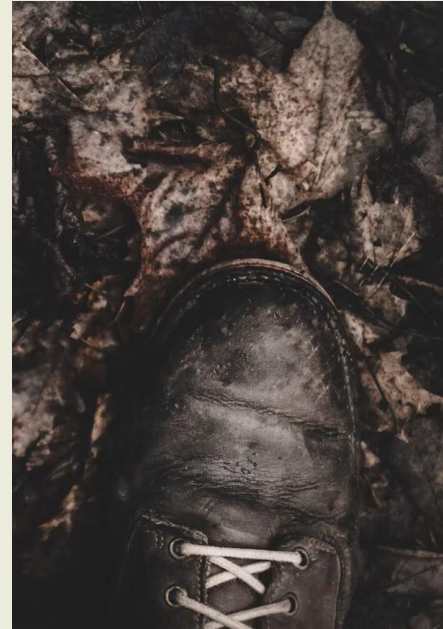
Behalve de ondersteuningsregelingen die sinds 2022 bestaan, biedt het nieuwe ondersteuningsaanbod ook de mogelijkheid tot capaciteitsondersteuning. Daarnaast is het nieuwe ondersteuningsaanbod nog meer gericht op uitvoering en versnelling, en minder op beleid en visievorming.

Doel: De realisatie van de RES-doelen (6,3 TWh in 2030) dichterbij brengen

Looptijd: 1 maart 2026 t/m 31 december 2027 (met mogelijkheid tot verlenging van 3x 12 maanden)

Opdrachtgever: Energieregio Noord-Holland en Provincie Noord-Holland

Opdrachtnemer: Consortium onder leiding van Haskoning, met als partners BMC, Generation.Energy, EMMA en MUST

Onderzoek en advies

Concrete adviesvragen, op te leveren als producten. Er is veel mogelijk:

- **Financiële haalbaarheid**
- **Ontwerp / visualisaties**
- **Milieueffecten**
- **Juridisch advies**
- **Locatieonderzoek**
- **Omgevingsveiligheid**
- **Participatie** (proces en financieel)
- **Energiesysteemstudies** met een opwek-component

De inzet moet te koppelen zijn aan de uitvoering van de RES: duurzame opwek van zon of wind.

Een vast en eenduidig proces

- Vast en eenduidig proces
- Intake: advies? Of is toch detachering nodig?
- Snelle toewijzing om in beweging te komen én blijven
- Terugkoppeling om te leren en verbeteren
- Onderlinge uitwisseling en kennisdeling tijdens periodiek RES-overleg

Capaciteitspool

- Inzet van het consortium binnen de organisatie van de RES-partner (**detachering**)
- Bijvoorbeeld: **projectleiders, juristen, (beleids)advies, projectondersteuning**
- De inzet moet te koppelen zijn aan de uitvoering van de RES: duurzame opwek van **zon of wind**.
- **Uitvoeringsgericht**

Hoe werkt het?

1. BMC neemt contact op om met u de behoefte verder aan te scherpen
2. Selectie van cv's wordt aan u voorgelegd
3. Match? De duur en mate van inzet wordt in samenspraak met u afgestemd
4. Monitoring en facturatie door het consortium

Praktijkvoorbeeld capaciteitsvraag: Gooise Meren – Coördinator planologisch proces

Begeleiding juridisch-planologisch
proces namens gemeente om realisatie
van Zonneroute Gooi- en
Vechtstreek mogelijk te maken.

Strategie bepalen, begeleiding extern
bureau en interne gemeentelijke
afstemming.

Capaciteitsvraag in de praktijk: Beverwijk – projectondersteuner energie

Ter ondersteuning van projectleider

Concretisering programmaplan
duurzaamheid/energietransitie

Ondersteuning energiehubs

Toegang tot energie en opwek zon
op daken (bv sportclubs)

- Organiseren van bijeenkomsten
- Budgetbewaking

EMMA: Participatie en communicatie

Een duurzaam gesprek tussen overheid en samenleving

- + Opgave: onder welke maatschappelijke voorwaarden is duurzame opwek mogelijk? Hoe zorgen we dat alle perspectieven in beeld komen?
- + Doel: Betere besluiten, begrip voor een besluit, vertrouwen in het proces en de organisatie
- + Aanpak: straatgesprekken, stakeholdersbijeenkomsten, inloopavonden, excursies, etc.
- + Voorbeeld: Gemeente Alphen aan den Rijn – gesprek over gemeentelijke input voor de RES

Simulatie Energielandschap - Noordoostpolder 2050

MUST maakte een **simulatiespel energie** voor de raadsleden van de gemeente Noordoostpolder. Raadsleden bouwden samen het **energielandschap van de toekomst**. Een energielandschap waarin er per saldo minder energie wordt gebruikt, waarin het gebruik van fossiele brandstoffen en aardgas verdwenen is, maar waarin de vraag naar elektriciteit, waterstof en warmte juist dominant zal zijn. De raadsleden konden kiezen uit verschillende bronnen en kwamen voor de keuze te staan om centraal of decentraal op te wekken, inclusief de daarbij behorende **ruimtelijke impact**.

Milieueffectenscan uitbreiding zoekgebied wind Alkmaar en HVC

Uitvrager: gemeente Alkmaar

Looptijd: 2024

Opgave:

- Bepalen of uitbreiding van het zoekgebied voor windenergie op bedrijventerrein Boekelermeer kansrijk is voor realisatie van een extra windturbine
- Initiatiefnemer heeft een voorkeur voor een locatie net ten noorden van het bestaande zoekgebied.
- Onderzoek naar belemmeringen (milieu en ruimtelijke thema's)

Resultaat:

- Risico's en bezwaren voor uitbreiding zoekgebied zijn – zowel vanuit ruimtelijk als beleidsmatig perspectief – geïdentificeerd.
- Mitigerende maatregelen geformuleerd

Ontwikkelkader zonnepark Zuurvenspolder Bergen

Uitvrager: gemeente Bergen

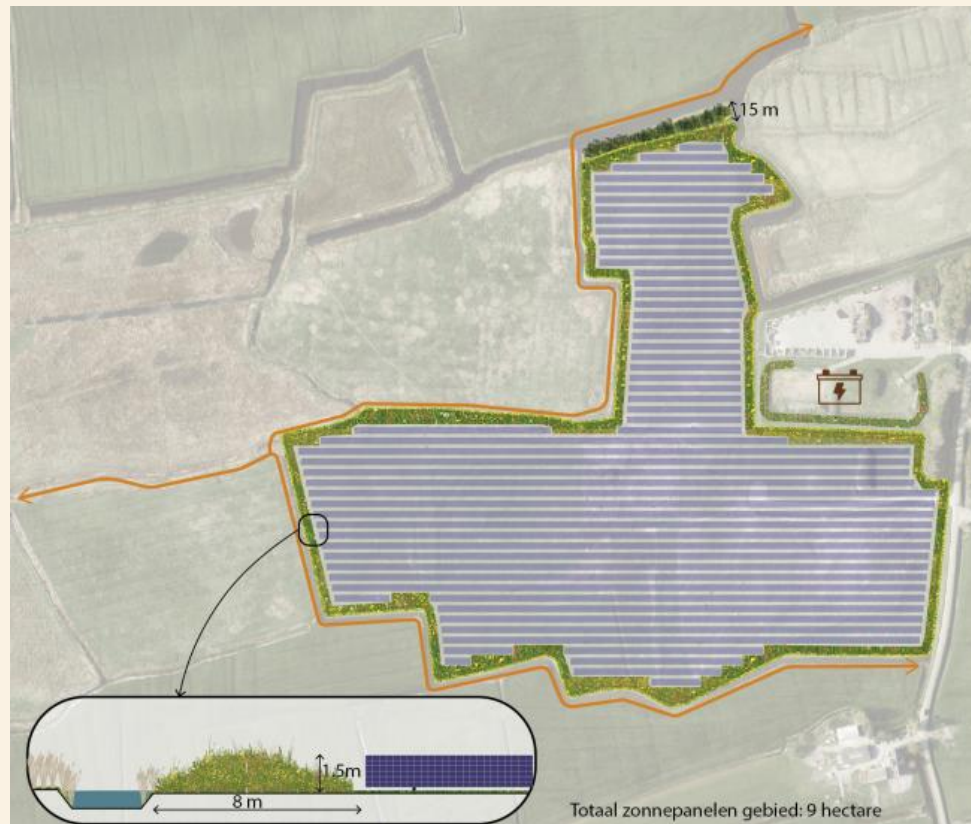
Looptijd: 2024 - 2025

Opgave:

- In beeld brengen van de mogelijkheden om binnen de beschermingsregimes (BL, NNN) duurzame energie op te wekken in de Zuurvenspolder.
- Onderbouwing ontheffingsonderzoek ontwikkelingen in BL bij ARO/ARK: borgen van de kernkwaliteiten en visuele impact op beschermd landschap.

Resultaat:

- Positief advies voor inpassing zonneveld d.m.v. een aarden wal binnen open landschap,
- Draagvlak onder stakeholders

Solar carports: locatie- en haalbaarheidsonderzoeken, uitwerking van ontwikkelstrategieën en ontwerp

Uitvrager: diverse gemeenten in Noord-Holland, waaronder Texel, Alkmaar, Haarlemmermeer, Westfriesland, Gooise Meren, Zaanstreek - Waterland

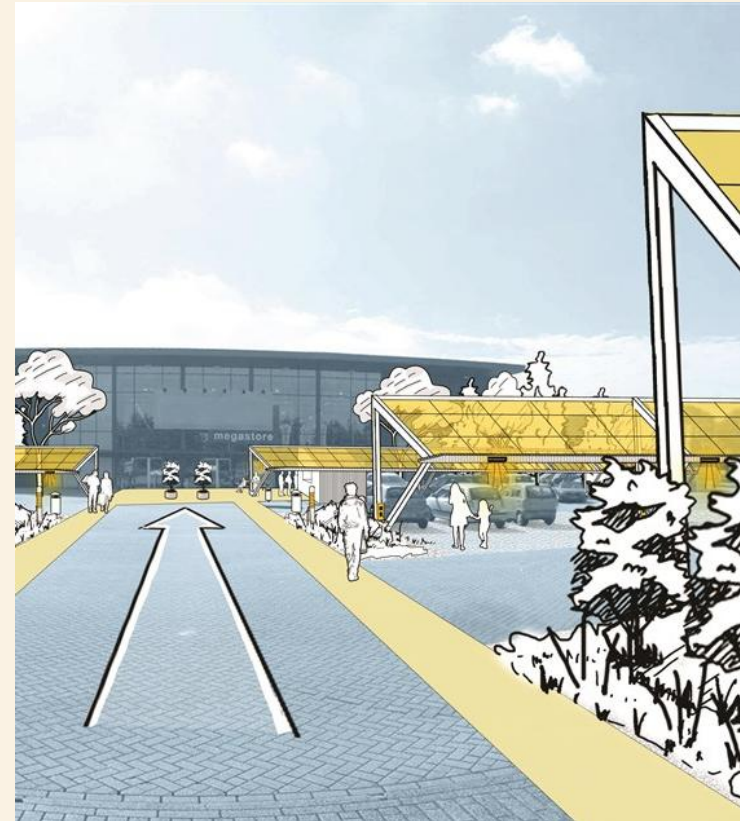
Looptijd: 2023 - heden

Opgave:

- Bepalen welke locaties kansrijk zijn voor ontwikkeling van solar carports met oog op beleid, rendabiliteit, afname-en aansluitingsmogelijkheden, ruimtelijke inpassing, etc.
- Identificatie kansen voor vergroten ruimtelijke kwaliteit en (sociale) veiligheid
- Verbeelden van ruimtelijke uitwerking en impact
- Uitwerken ontwikkelstrategie voor locaties in gemeentelijk eigendom

Resultaat:

- Inzicht in welke locaties wel/niet kansrijk zijn, zowel ruimtelijk als financieel
- Concrete aanknopingspunten voor vervolgonderzoek of directe input voor gemeentelijk projectleider om initiatieven 'verder te brengen'
- Aansprekende visualisaties van mogelijke eindbeelden

Uitwerken spelregels en procesbegeleiding zoekgebied windenergie NZKG

Uitvrager: gemeente Zaanstad

Looptijd: 2022-2025

Opgave:

- Procesbegeleiding en creëren van prettige samenwerking tussen de gemeente en de betrokken initiatiefnemers
- Delen van plannen, uitdagingen en voortgang tussen initiatiefnemers, bevoegde gezagen en energiecorporaties.
- Onderzoekstraject (opstellen strategie en spelregels), gevolgd door participatietraject (gezamenlijk vormgeven van initiatieven)

Resultaat:

- Een serie constructieve bijeenkomsten en een gezamenlijke processtructuur en planvorming.
- Aanzet spelregels door klankbordgroep.
- Vruchtbare samenwerking tussen initiatiefnemers voor vervolgstappen.

Heeft u een ondersteuningsbehoefte?

Voorbeeld: Procesplaat participatie

Anne Kamphuis
Strategisch adviseur
Omgeving
& crearrangeur

**Mark van
Rotterdam**
Senior Graphic Designer
Visual storyteller

Opgave

In opdracht van de zeven Westfriese gemeenten een inspirerende routekaart maken

Aanpak

- Creatieve brainstorm met de 7 gemeenten
- Het narratief (kernverhaal) centraal
- Twee sporen: planologie en ruimtelijk ontwerp
- Focus op vroegtijdige participatie

Resultaat

Een handzame uitvouwkaart met toelichting, visuals en tekstueel stappenplan

Een handzame routekaart Participatie bij Groene Energieprojecten

- (dit is slechts een voorbeeld van de vormgeving)

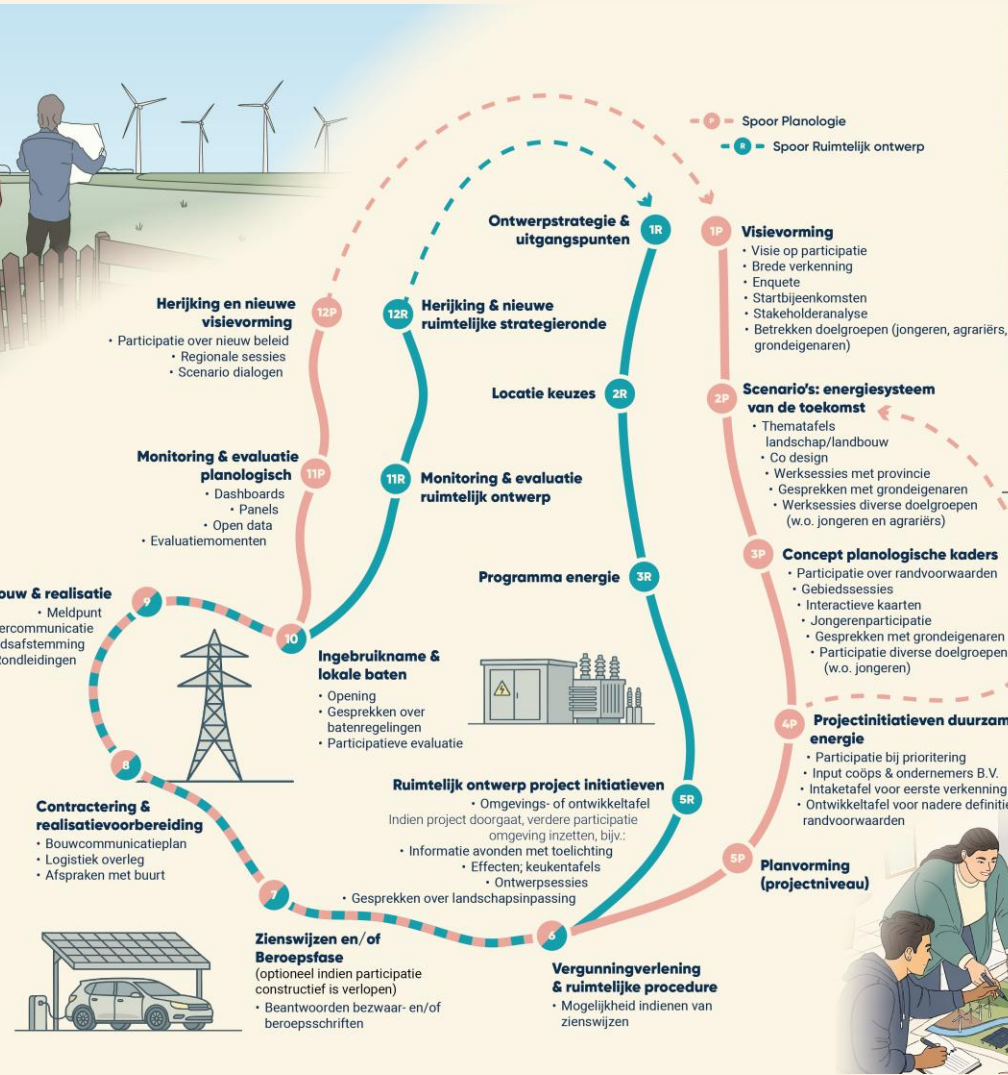
Routekaart Participatie Groene Energieprojecten

De zeven Westfriese gemeenten ondertekenden op 3 april 2025 het convenant 'Regionale samenwerking duurzaamheid in Westfriesland'. Hiermee willen zij de energietransitie gezamenlijk vormgeven en sturen. Daarnaast zijn een gezamenlijk beleidskader en het koersdocument 'Energie neutraal Westfriesland' opgesteld. Een zorgvuldig participatieproces is hierbij essentieel, omdat dit bijdraagt aan het realiseren van duurzame energieprojecten.

Deze routekaart participatie is bedoeld om vooral gemeentebesturen te stimuleren participatie actief toe te passen. De focus ligt niet alleen op formele procedures, maar juist op het vroeg betrekken van inwoners en ondernemers bij beleid en visievorming, zodat zij kunnen meedelen en zich betrokken voelen.

www.regiowestfriesland.nl

Routekaart Participatie Groene Energieprojecten

3P Visievorming (omgevingsvisie)

3R Ontwerpstrategie & uitgangspunten

Doel
Waarden & voorkeuren ophalen; uitleg zonneladder.

Participatie

- Visie op participatie
- Brede verkenning
- Enquête
- Startbijeenkomsten
- Stakeholderanalyse
- Betrekken doelgroepen (jongeren, agrariërs, grondeigenaren)

Rol narratief
Richtinggevend en samenbindend regionaal vertrekpunt.

Voor zon geldt zowel daken, als terreinen en land zijn belangrijk. Als er keuze mogelijk is dan is de volgorde "eerst daken, dan terreinen, dan land".

Verantwoordelijk
Gemeente, Provincie, Energieregio

Eindverantwoordelijk
Raad, Provinciale Staten

Wettelijke status:
Verplicht

2P Scenario's & RES

2R Locatie keuzes

Doel
Draagvlak voor ruimtelijke principes.

Participatie

- Thematafels
 - landschap/landbouw
- Co design
- Werksessies met provincie
- Gesprekken met grondeigenaren
- Werksessies diverse doelgroepen (w.o. jongeren en agrariërs)

Rol narratief
Kaderend verhaal:
voor wind: verbindt scenario's (waar/hoe wind) aan regionale doelen; biedt taal om afwegingen te duiden.

voor zon: waarom voorkeursvolgorde en locaties logisch & eerlijk zijn. Bewoners informeren dat ze in een zoekgebied wonen en wat dat betekent.

Verantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Eindverantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Wettelijke status
Deels verplicht (omgevingsplan: kennisgeving + motiveringsplicht), RES is niet vrijblijvend (politiek overeengekomen).

3P Concept planologische kaders

3R Programma energie

Doel
Varianten toetsen en gedragen beleidskaders vormen.

Participatie

- Participatie over randvoorwaarden
- Gebiedsessies
- Interactieve kaarten
- Jongerenparticipatie,
- Gesprekken met grondeigenaren

Rol narratief
Uitleglijn: koppelt kaders aan regionale waarden (landschap, kwaliteit, balans). Helpt verwachtingen en rollen te verduidelijken. Geeft kaders voor landschappelijke inpassing en financiële participatie.

Verantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Eindverantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Wettelijke status:
Verplicht (motiveringsplicht omgevingsprogramma).

4P Projectinitiatieven duurzame energie

Doel
Maatschappelijk gewenste projecten selecteren.

Participatie

- Participatie bij prioritering
- Input coöps & ondernemers B.V.
- Intaketafel voor eerste verkenning/toetsing

Rol narratief
Toetsingskompas: projecten worden gewogen op gezamenlijke missie en waarden.

Verantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Eindverantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Wettelijke status:
Verplicht (motiveringsplicht) via participatieplan initiatiefnemer.

5P Planvorming (projectniveau)

5R Ruimtelijk ontwerp project initiatieven

Doel
Ontwerp optimaliseren, toetsen haalbaarheid.

Participatie (incl. financiële participatie)

- Omgevings- of uitvoertafel
 Indien project doorgaat, verdere participatie omgeving inzetten, bijv.:
 - Informatie avonden met toelichting
 - Effecten; keukentafels
 - Ontwerpsessies
 - Gesprekken over landschapsinpassing

Rol narratief
Ontwerpkader: consistent verhaal voor keuzes, hinderbeperking en omgevingsbaten. Geeft ontwikkelaars en omgeving gedeelde

3D Vergoedingverlening & ruimtelijke procedure

Doel
Officiële invloed geven op besluitvorming.

Participatie

- Mogelijkheid indienen van zienswijzen

Rol narratief
Legitimierend: helpt besluiten uit te leggen binnen regionale gezamenlijke koers.

Verantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Eindverantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Wettelijke status:
Formeel: zienswijzeprocedure + participatie melding verplicht.

7D Zienswijzen en/of Beroepsfase

Doel
Formele invloed op besluit.

Participatie

- Beantwoorden bezwaar- en/of beroepsschriften

Rol narratief
Voldoen aan de wet: rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en inspraakmogelijkheden.

Verantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Eindverantwoordelijk
Gemeente/Provincie

Wettelijke status:
Formeel: Bezwaar- en/of beroepsprocedure.

3D Contractering & realisatievoorbereiding

Doel
Begrip creëren vóór start bouw.

Participatie

- Bouwcommunicatie- of BLVC-plan
- Logistiek overleg
- Afspraken met buurt

Rol narratief
Continuïteit: uitvoering koppelt terug naar gezamenlijke doelen en beloften.

Verantwoordelijk
Initiatiefnemer

Eindverantwoordelijk
Initiatiefnemer

Wettelijke status:
Vrijwillig

7D Bouw & realisatie

Doel
Draagvlak bevorderen, hinder minimaliseren; transparantie waarborgen.

Participatie

- Meldpunt
- Hindercommunicatie
- Veiligheidsafstemming

3D Ingebruikname & lokale baten

Doel
Betrokkenheid versterken; opbrengsten delen.

Participatie

- Opening
- Gesprekken over batenregelingen
- Participatieve evaluatie

Rol narratief
Beloningshaak: benadrukt lokale opbrengsten (sociaal en economisch).

Verantwoordelijk
Initiatiefnemer

Eindverantwoordelijk
Initiatiefnemer

Wettelijke status:
Vrijwillig

11P Monitoring & evaluatie planologisch

11R Monitoring & evaluatie ruimtelijk ontwerp

Doel
Transparantie over prestaties, hinder & naleving.

Participatie

- Dashboards
- Panels
- Open data
- Evaluatiemomenten

Rol narratief
Kernverhaal: koppelt productie en inpassing terug aan gezamenlijke missie.

Verantwoordelijk
Gemeente

Eindverantwoordelijk
College

Wettelijke status:
Vrijwillig

12P Herijking & nieuwe ruimtelijke strategieronde

12R Herijking en nieuwe visievorming (omgevingsvisie)

Doel
Leren & verbeteren; koers vernieuwen

Participatie

- Participatie over nieuw beleid
- Regionale sessies
- Scenario dialogen

Rol narratief
Actualisatie: narratief vernieuwt mee en vormt opnieuw de gezamenlijke richting. Transparantie over mee- en tegenvallers.

Verantwoordelijk
Gemeente/Provincie/Energieregio

Eindverantwoordelijk
Raad/Provinciale Staten

Wettelijke status:
Vrijwillig

Toelichting

Doel
Beschrijft wat met deze stap bereikt moet worden binnen het proces van de energietransitie en participatie.

Participatie
Geeft aan hoe inwoners, ondernemers en andere betrokkenen kunnen meedelen, meeparten of meedoen in deze fase. Er staan mogelijke participatie vormen in de tabel maar geen volledige opsomming. Ter inspiratie en verdere uitwerking in goed overleg met de collega's.

Narratief
Beschrijft het verhaal, de boodschap en de manier waarop keuzes en ontwikkelingen worden uitgelegd en verbonden met de omgeving.

Het narratief vormt het gezamenlijke kernverhaal van de Westfriesse gemeenten over de energietransitie en biedt richting aan de communicatie hierover. Daarbij ligt de nadruk niet op verplichtingen, maar juist op de kansen voor inwoners, zoals een gezonde leefomgeving, meer lokale zeggenschap, lokaal eigendom en voordelen voor economie, wonen en werkgelegenheid.

Verantwoordelijk
Ondersteuning en coördinatie van

Twee sporen: planologie en ruimtelijk ontwerp

In de koersplaat worden planologie en ruimtelijk ontwerp onderscheiden omdat ze verschillende vraagstukken en participatieprocessen kennen.

Planologie – strategische keuzes
Richt zich op de waarom- en wat-vragen:

- Waarom duurzame energie?
- Hoe gebieden (zoekgebieden)?
- Welke randvoorwaarden?
- Welke belangen?

Ruimtelijk ontwerp – concrete uitwerking
Richt zich op de hoe- en waar-vragen:

- Hoe ziet het eruit?
- Waar komt het precies?
- Landschappelijke inpassing
- Beperken van hinder

Heeft u een ondersteuningsbehoefte?

U kunt ons bereiken via:

- RESondersteuningNH@haskoning.com
- duivenvoordp@noord-holland.nl

Liever telefonisch? Neem contact op met

- **Dion Glastra** (06 8314 3632) voor onderzoek- en adviesvragen
- **Casper Hopman** (06 5362 6841) voor capaciteitsvragen
- **Petra Duivenvoorde** (06 5129 1037) voor algemene vragen over het ondersteuningsaanbod.

We verheugen ons om met u samen te werken! Verder praten?

**Neem contact op met duivenvoordp@noord-holland.nl of
RESondersteuningNH@haskoning.com**

... of tik ons (virtueel) op de schouder!

linkedin.com/company/haskoning